İşiten Kulağı, Gören Gözü, Tutan Eli, Yürüyen Ayağı, hadisin izahı:

"Şeyh Useymin"

(((*- Kulum,bana nafile ibadetlerle yaklaşmaya devam eder ta ki ben, onu severim.onu sevdim mi işiten kulağı ,gören gözü,tutan eli yürüyen ayağı olurum.Şayet ben den bir istekte buluncak olursa onu mutlaka veririm. Şayet bana sığınacak olursa onu mutlaka sığınmam altına alırım.*)))

Bu hadiste geçen : işiten kulağı, gören gözü,tutan eli, yürüyen ayağı nasıl anlamak lazım diye soruldu.

Bu hadisi kudsi hakkın da verilecek olan cevap şudur: ilkin bilinmelidir ki bu hadis sahihtir. Onu Buhari rikak kitabının otuz sekizinci numaralı tevazu babın da rivayet etmiştir.(hadis no:6502 ebu hureyre rh. rivayetli hadis)

Selef, yani ehli sünnet ,bu hadisin zahir anlamını esas almışlar ve onun hakiki anlamı üzere kabul etmişlerdir. Fakat bu hadisin zahir anlamı nedir? diye sorulacak olursa;

Acaba onun zahir anlamı; Allah Teala, veli kulunun kulağın da gözünde ,elin de, ayağın da dogruluga ulaştırır; öyle ki onu algısı ve ameli, Allah için, Allah ile ve Allah uğrunda olur?

Hiç kuşkusuz ilk yorum,hadisin zahir anlamı değildir. Hatta düşünen kimselerin de anlayacağı üzere hadis, böyle bir şey ifade etmemektedir. Çünkü hadis te bu yoruma imkan vermeyen iki neden vardır.

1-Allah Teala şöyle buyurmuştur;”kulum bana nafile ibadetler le yaklaşamaya devam eder taki ben, onun severim.” “şayet benden bir istekte bulunacak olursa onu mutlaka veririm. Şayet

bana sığınacak olursa onu mutlaka sığınmam altına alırım."Böylece bir kuldan ve mabuddan, yaklaşan da ve de kendisne yaklaşılandan , sevenden vede sevilen den, isteyen den vede istenilenden, sığınandan vede sığınılandan, sığındırandan ve sığındırılandan bahsetmiştir. Dolayısıyla hadis , iki ayrı varlıktan söz etmektedir vede her ikisi de bir birinden farklıdır. Bu da onlardan birinin bir diğerinin vasfı yada onun organlarından birinin olmasını gerektirmemektedir .

2-Veli kulunun kulağı, gözü, eli, ayağı bütün hepsi, birer vasıf yada organdır ve sonradan var olmuş birer mahluktur. Aklı olan birinin, kendisinden önce hiçbir varlığın olamdıgı yüce yaratıcıyı , bir yaratılmışın kulağı, gözü, eli ve ayağı olmasını anlamsı mümkün degilidir. Hatta insan böyle bir şey düşünmekten bile iğrenir ve faraziye bile olsa bunu söylemeye dili varmaz. Öylese bunun, bu kudsi hadisin zahir anlamı oldugunu ve ona bu zahir anlamın dan farklı bir anlam yüklendiğini nasıl söyleyebilir? Ey Allahım seni hamd ile tenzih ederiz! Biz seni hakkıyla övemeyiz. Sen kendini nasıl övmüş isen sen öyesindir!

İlk yorumun batıl ve imkansız olduğu anlaşılmıştır.yani Allah Teala, veli kulunun kulağında, gözünde ,elinde ve ayağında dogruluga yönlendirir, öyleki onun kulağı ve gözüyle algılaması eli vede ayağı ile amel etmesi bütün bunlar, ihlas yönüyle Allah için yardım yönün den Allah ile din ve ittiba uğrunda da Allah için olur. Böylece o kul ; ihlas , yardım ve ittiba yönlerinden kemale erer ki buda başarının zirvesidir.

İşte selefin bu hadisi kudsiyi anlaması ve de izah etmesi bu yönledir. Bu izah , hem lafızların zahirine , hem mananın , hakikatine , hemde hadisin bağlamına uygundur. Onda ne tevil, vardır, nede söze zahir anlamının dışın da bir anlam yükleme vardır. Hamd ve de övgü alemlerin yaratıcı olan Allah'a aittir.
(Şeyh Useymin)